

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Barbara Cieślik

Maciej Piotrowski

Marek Radzikowski

KONIUNKTURA W FINANSACH

II kwartał 2023

ISSN 2392-3733

Badanie okresowe nr 97

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Stanisław Kluza
Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
<http://www.sgh.waw.pl/instytyty/irg/>

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2023

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3733

Nr rej. PR 18394

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury nr 97, realizowanego przez IRG SGH według metodyki opisanej na stronie: <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>, przeprowadzonego w kwietniu i maju 2023 r.

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	8
	1) Wskaźnik koniunktury IRGFIN	8
	2) Wynik z działalności	10
	3) Warunki prowadzenia działalności	11
	4) Wielkość wypracowanego zysku	12
	5) Ocena poziomu ryzyka.....	13
	6) Wielkość sprzedaży	14
	7) Wielkość zatrudnienia	15
	8) Bariery rozwoju.....	16
	9) Inwestycje	18
	10) Liczba klientów indywidualnych i instytucjonalnych	19
	11) Pytania skierowane tylko do banków	20
	12) Ogólna sytuacja w polskiej gospodarce	21
	13) Ogólna sytuacja sektora instytucji finansowych (na tle sytuacji ogólnej w polskiej gospodarce)	22
	14) Pytania prognostyczne.....	23
III.	SUMMARY	24

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. *Tło makroekonomiczne.* Na posiedzeniu w dniu 6 lipca br. Rada Polityki Pieniężnej postanowiła, zgodnie z przewidywaniami rynku, po raz dziesiąty z kolei pozostawić stopy procentowe na niezmiennym poziomie. Po okresie zacieśniania polityki monetarnej – między październikiem 2021 r. a wrześniem 2022 r. (gdy stopy procentowe wzrosły o 665 pkt bazowych) – stopa referencyjna wynosi obecnie 6,75%, stopa lombardowa – 7,25%, stopa depozytowa – 6,25%, stopa redyskontowa weksli – 6,8%, a stopa dyskontowa weksli – 6,85%. Decyzje RPP uwarunkowane były głównie poziomem inflacji, która w czerwcu br. wyniosła 11,5%. Miesiąc do miesiąca średnio ceny nie zmieniły się, a roczny wskaźnik znacząco spadł względem maja (13%) oraz kwietnia (14,7%). Na obecny poziom inflacji istotny wpływ miały wyższe ceny produktów i usług bazowych oraz niższe ceny paliw; kolejny miesiąc z rzędu spadło też tempo wzrostu cen żywności. Optymistycznym akcentem jest spadek inflacji bazowej (nieuwzględniającej energii, paliw i żywności), wskaźnika pokazującego siłę krajowej presji inflacyjnej, który w czerwcu br. obniżył się z 11,5% do 11,1%. Pokazuje to, iż podwyżki cen energii zostały w znacznej części skonsumowane, a ponadto firmy zmuszone są w kształtowaniu cen swych produktów uwzględniać osłabiony popyt. Niższe tempo inflacji, jak też słabnięcie wzrostu gospodarczego (również u głównych partnerów handlowych Polski), stanowią argumenty dla zwolenników szybkich obniżek stóp procentowych. Zdaniem niektórych przedstawicieli RPP, taka decyzja byłaby możliwa pod warunkiem spadku tempa wzrostu cen do jednocyfrowego poziomu.

Lipcowa projekcja przez NBP stóp CPI i PKB (do 2025 r.) różni się minimalnie od przedstawionej w marcu br. Zakłada ona inflację w przedziale 11,1-12,7% w roku bieżącym, 3,7-6,8% w 2024 r. oraz 2,1-5,1% w 2025 r. Okolice celu inflacyjnego (wyznaczonego przez NBP na poziomie 2,5%) według tej prognozy, mają więc szansę na realizację w optymistycznym scenariuszu dopiero pod koniec 2025 r. Rynki finansowe zdyskontowały ewentualne przyszłe obniżki stóp – na przełomie czerwca i lipca br. nastąpiła obniżka WIBOR 6M z 6,95% do 6,92%.

Istotnymi wydarzeniami z punktu widzenia budżetu państwa, krajowej gospodarki, a szczególnie sektora finansowego były niewątpliwie: uruchomienie programu preferencyjnych (z dopłatą państwa) kredytów mieszkaniowych dla osób nabywających pierwsze mieszkanie oraz wydanie przez TSUE wyroku w sprawie kredytów frankowych.

Uczestnictwo w programie „Pierwsze Mieszkanie” niesie dla banków korzyści, zwłaszcza w okresie obecnego załamania rynku hipotek. Program ten może ożywić rynek i zwiększyć sprzedaż kredytów mieszkaniowych, których wartość – pomimo zaostrzonej konkurencji w postaci obniżania marż czy uwzględniania przy liczeniu zdolności kredytowej dochodów – spadła z poziomu 23,2 mld zł w III kwartale 2021 r. do poziomu 6,1 mld zł w IV kwartale 2022 r. Przez pierwszych dziesięć lat spłaty kredytu państwo będzie gwarantować znaczącą jej część, co powinno wpłynąć pozytywnie na jakość portfela banków. Kluczową kwestią jest okres, w którym kredytobiorca będzie obsługiwać swoje zobowiązania na warunkach rynkowych i odnoszący się do niej przyjmowany przez banki mechanizm określania zdolności kredytowej klientów. Od tego zależeć będzie partycypacja klientów w programie, a w ślad za nią skala uczestnictwa sektora bankowego. Jeśli chodzi o poziom potencjalnych zysków branży, to nie odbiega on od średniej rynkowej. Program zawiera mechanizmy zarówno zapobiegające nadmiernemu wzrostowi średniego oprocentowania kredytów mieszkaniowych poprzez radykalny wzrost marż, jak też pozostawiające bankom, choć w niewielkim stopniu, pewną przestrzeń do konkurencji. Zgodnie z założeniami rządowymi, w okresie pięciu lat szacowana liczba potencjalnych odbiorców tego produktu wyniesie od 150 tys. do 200 tys. osób (ok. 30-40 tys. osób rocznie). Dla porównania, w 2020 r. kredyty hipoteczne zaciągnęło 204 tys. osób, a w spadkowym 2022 r. – ok. 126 tys. Koszty dopłat do tanich kredytów oszacowano na 12-13 mld zł w ciągu dziesięciu lat, co daje średnio 1,2-1,3 mld zł rocznie, co stanowi wartość mniejszą niż 1 proc. przychodów banków z tytułu odsetek w 2022 r. Program ten przyczynił się do wzrostu cen lokali – wielu z nich do kwoty 700-800

tys. zł, czyli maksymalnych limitów przewidzianych w rządowym programie dopłat do hipotek – ale i ożywił rynek deweloperów, którzy w drugim kwartale br. oddali do sprzedaży ponad 10,4 tys. mieszkań. Choć to o jedną czwartą więcej niż w poprzednim kwartale, to zarazem wciąż o 32% mniej niż w tym samym okresie rok wcześniej. Istnieje więc obawa, iż mieszkań na rynku będzie zbyt mało, aby zaspokoić zapotrzebowanie, a niewystarczająca podaż nowych mieszkań powodować będzie dalszy wzrost ich cen.

W czerwcu br. TSUE wydał przełomowy wyrok dla sektora bankowego oraz posiadaczy kredytów frankowych. Trybunał orzekł, że istnieje możliwość, by w przypadku uznania umowy kredytu hipotecznego zawierającej nieuczciwe warunki za nieważną, konsumenci żądali od banku rekompensaty wykraczającej poza zwrot zapłaconych rat miesięcznych. Co więcej, Trybunał zaznaczył, iż „prawo to stoi na przeszkodzie temu, by banki dochodziły podobnych roszczeń względem konsumentów”. Uznał ponadto, iż „sąd może zarządzić środek tymczasowy w postaci zawieszenia spłaty rat kredytu w trakcie trwania sprawy o ustalenie nieuczciwego charakteru warunków umowy”. Oznacza, że poszkodowani kredytobiorcy mogą dochodzić odszkodowań od banków, dla których koszt unieważnienia umowy jest o blisko połowę większy od kosztu ugody. Dla przypomnienia, banki w Polsce udzieliły w sumie ok. 750 tys. kredytów we frankach szwajcarskich, z czego spłaconych zostało ok. 400 tys. Według danych Związku Banków Polskich, pod koniec kwietnia 2023 r. w sądach toczyło się 130 tys. postępowań frankowych sądowych, co stanowi około ok. 40% czynnych umów. Ugodami objęto ok. 18,5% czynnych umów. Wyrok TSUE nie będzie prawdopodobnie oznaczał skokowego zwiększenia rezerw banków. Wzrost rezerw może wynikać z podniesienia w modelu oczekiwanej liczby klientów, którzy zdecydują się na złożenie pozwu. Możliwe jest też wydłużenie tego okresu lub dodanie do oczekiwanych pozwów nowych grup klientów. Większość banków już wcześniej zakładała, że nie będzie im się należeć opłata za kapitał i przypisały zerowe lub bardzo niskie prawdopodobieństwo korzystniejszej dla nich opcji. Wzrost rezerw najprawdopodobniej nie będzie więc wypadkową większych kosztów finansowych przypadających na jedną sprawę, ale wzrostu ich liczby w porównaniu do dotychczasowych założeń w modelu. Negatywny dla banków wyrok TSUE jest dla klientów potwierdzeniem, że instytucje finansowe nie będą żądać od nich dużych opłat za bezumowne korzystanie z kapitału, które mogłyby stanowić nawet równowartość początkowej kwoty udzielonego kredytu. Obawa przed takim postępowaniem odstraszała część frankowiczów przed pozowaniem banku, choć polskie sądy w pierwszych sprawach tego typu w większości oddalały roszczenia kredytodawców. Brak ryzyka opłat na rzecz banku za kapitał może przekonać do tej pory niezdecydowanych do wystąpienia na drogę sądową. Tym bardziej, że umowy są masowo unieważniane i kredytobiorcy wygrywają ok. 98% spraw, także tych prawomocnych (choć wciąż jest ich stosunkowo mało). Może to dotyczyć także tych, którzy już spłacili kredyty, ale według informacji banków na razie niewielu z nich składa pozwy. Otwartym pozostaje pytanie, jak zareagują tacy klienci po wyroku, co zależeć będzie m.in. od marketingowej aktywności kancelarii frankowych.

Pierwsze skutki wzrostu rezerw banków mogą być widoczne w sprawozdaniach za pierwsze półrocze br. Kolejne duże rezerwy możliwe są w danych za III kwartał, lecz jest to okres nieaudytowany i z tego powodu istotnymi będą wartości zawarte w audytowanych raportach za cały rok 2023. Należy przypomnieć, iż w ostatnich kwartałach sektor dopisywał ok. 3-5 mld zł rezerw na sporne hipoteki, a na koniec marca br. łącznie branża utworzyła już ponad 50 mld zł rezerw na kredyty frankowe. Dla porównania, portfel tych kredytów jest wart około 83 mld zł, co daje wskaźnik pokrycia rezerwami rzędu 60%. Istotnym czynnikiem jest duża zyskowność banków (po czterech miesiącach 2023 r. sektor wypracował 13 mld zł zysku netto), która umożliwia im absorbować koszt negatywnych rozstrzygnięć sądowych.

Pod tym względem sytuacja w sektorze jest bardzo zróżnicowana. Są banki mające niskie kapitał własny i współczynniki wypłacalności, a zarazem duży portfel hipotek frankowych i które jeszcze nie zdołały pokryć rezerwami wszystkich prawdopodobnych kosztów unieważniania umów. Z drugiej

strony są banki z dużymi nadwyżkami kapitałowymi i które już w tym roku, korzystając z wysokich dochodów, mogą dołożyć na tyle dużo rezerw, by rozwiązać ten problem (pod względem finansowym).

2. Wartość bieżącego wskaźnika koniunktury w sektorze finansowym IRG SGH (IRGFIN) w II kwartale br. spadła w porównaniu z I kwartałem 2023 r. o 41,7 pkt do poziomu -24,8 pkt. Wśród jego składowych najniższą wartość (-50 pkt) osiągnął wskaźnik KU liczony na podstawie sald odpowiedzi udzielonych przez ubezpieczycieli, a najwyższą (0,0 pkt) wskaźnik KK obliczany na podstawie sald odpowiedzi podmiotów rynku kapitałowego. Progностyczna wartość wskaźnika IRGFIN na III kwartał 2023 r. wynosi -1,5 pkt. Są to stosunkowo niskie wartości, świadczące o utrzymującym się braku optymizmu wśród uczestników sektora usług finansowych.

3. To pogorszenie się nastrojów widać w odpowiedziach na pytanie o bieżący (w II kwartale br.) wynik z działalności i bieżącą wielkość wypracowanego zysku – wartości sald dla całego sektora finansowego wyniosły odpowiednio: -25 pkt (spadek o 79,5 pkt) oraz -38,5 pkt (spadek o 102,1 pkt), zaś dla banków odpowiednio: -25 pkt (spadek o 82,1 pkt) oraz -25 pkt (spadek o 96,4 pkt). Te znaczące spadki były przewidywane przed kwartałem, gdyż wartości wszystkich sald progностycznych na II kwartał 2023 r. dla omówionych pytań były ujemne. Obecne wartości sald progностycznych na III kwartał 2023 r. wynoszą odpowiednio: 0,0 pkt i 8,3 pkt dla całego sektora finansowego oraz 0,0 pkt i 14,3 pkt dla sektora bankowego, co może wskazywać na przejściowość obecnych spadków wyników finansowych.

4. Ogólna ocena warunków prowadzenia działalności przez przedstawicieli sektora finansowego jest negatywna – wartość bieżącego salda odpowiedzi na to pytanie wśród ogółu respondentów wyniosła -23,1 pkt (spadek o 23,1 pkt), zaś wśród samych banków -37,5 pkt (spadek o 23,2 pkt). Wartości sald progностycznych świadczą o utrzymującej się przewadze pesymizmu, wyniosły bowiem -25 pkt dla całego sektora finansowego i -42,9 pkt dla samych banków.

5. Pesymizm widać bardzo wyraźnie w ocenach poziomu ryzyka – saldo bieżące w II kwartale br. dla całego sektora finansowego przyjęło wartość -58,3 pkt (spadek o 49,2 pkt w porównaniu z I kwartałem br.), zaś dla banków -62,5 pkt (spadek o 48,2 pkt w porównaniu z I kwartałem br.) Wartości sald progностycznych dla tego pytania (-27,3 pkt i -42,9 pkt odpowiednio) nie zapowiadają poprawy w III kwartale 2023 r.

6. Saldo dot. wielkości sprzedaży dla całego sektora finansowego przyjęło wartość 25 pkt (wzrost o 61,4 pkt) a dla banków również 25 pkt (wzrost o 82,1 pkt). Wartości sald progностycznych dla tego pytania wyniosły w obu przypadkach 0,0 pkt, co można interpretować jako chwilową poprawę.

7. W odpowiedziach na pytanie o zmiany poziomu zatrudnienia widać pewną tendencję wzrostową; wartość salda dla całego sektora finansowego wyniosła 11,5 pkt (saldo progностyczne 0,0 pkt), zaś dla sektora bankowego 18,8 pkt (saldo progностyczne 7,1 pkt).

8. Wśród barier rozwoju działalności w II kwartale br. w opinii przedstawicieli sektora finansowego nadal przeważają bariery związane z systemem prawnym – 61,5% respondentów (40% bankowców) wskazało na niestabilność prawa, 46,2% respondentów wskazała zaś na brak jasności prawa i jego restrykcyjność. Równie ważną barierą rozwoju sektora jest trudna sytuacja finansowa klientów (także 46,2% wskazań, 62,5% wśród banków), choć rzadziej była wskazywana na pierwszym miejscu. Nadal znaczne bariery (po 38,5% wskazań) stanowią: polityka pieniężna (wskazana przez 38,5% ogółu respondentów oraz przez 50% banków), obciążenia podatkowe, niedostateczny popyt na usługi finansowe i polityka instytucji nadzoru finansowego (ta bariera nie została jednak przez żadnego respondenta wskazana jako pierwsza). Oczekiwania co do uciążliwości poszczególnych barier w III kwartale br. nie różnią się znacząco od bieżącej oceny sytuacji poza tym, że wyraźniej zarysowują się obawy o restrykcyjność prawa, niedostateczny popyt na usługi finansowe i wzrost konkurencji na rynku.

9. Poziomy wydatków inwestycyjnych banków, zarówno w odniesieniu do inwestycji w środki trwałe, jak i do inwestycji kapitałowych, nadal utrzymują się poniżej swoich wieloletnich średnich, co wpisuje się w zachowawczą politykę w obliczu niepewności.

10. Salda ocen zmian liczby klientów, zarówno indywidualnych jak i instytucjonalnych, także utrzymują się poniżej długoletnich średnich, choć nie są już ujemne.

11. Saldo odpowiedzi na pytania o zmiany aktywności w operacjach pozabilansowych po raz pierwszy od ponad dwóch lat przyjęło dodatnią wartość 16,7 pkt (wartość salda prognostycznego również wyniosła 16,7 pkt).

12. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o bieżące zmiany wartości *spreadu* nadal jest ujemna (wartość salda bieżącego to -28,6 pkt – wzrost o 28,5 pkt – a prognostycznego -33,3 pkt).

13. W ogólnej ocenie sytuacji polskiej gospodarki, zarówno wśród ogółu instytucji finansowych, jak i wśród banków, nadal przeważają opinie o jej pogorszeniu się (w stosunku do poprzedniego kwartału). Wartość salda bieżącego dla ogółu sektora finansowego wyniosła: -78,6 pkt (spadek o 15 pkt), a prognostycznego -46,2 pkt, zaś dla samych banków: -77,8 pkt (spadek o 11,1 pkt), a prognostycznego -37,5 pkt.

14. Także w ocenie sytuacji sektora na tle całej gospodarki nie widać wyraźnego optymizmu – wartości salda bieżącego to, odpowiednio: 0,0 pkt dla sektora finansowego (wzrost o 33,3 pkt) i -11,1 pkt dla sektora bankowego (spadek o 11,1 pkt), zaś wartości sald prognostycznych w obu przypadkach są ujemne i równe: -15,4 pkt i -25 pkt, odpowiednio.

15. Ponad połowa (58,3%) respondentów spodziewa się aprecjacji kursu złotego względem koszyka walut w najbliższym kwartale (50% uważa, że ta aprecjacja utrzyma się w perspektywie 12 miesięcy). Ponad 8,0% uważa, że w najbliższym kwartale kurs ten się nie zmieni, ale później aprecjonuje, a kolejne 33% respondentów twierdzi, że w III kwartale br. nastąpi deprecjacja kursu złotego (zdaniem 16,7% utrzyma się ona w okresie 12 miesięcy).

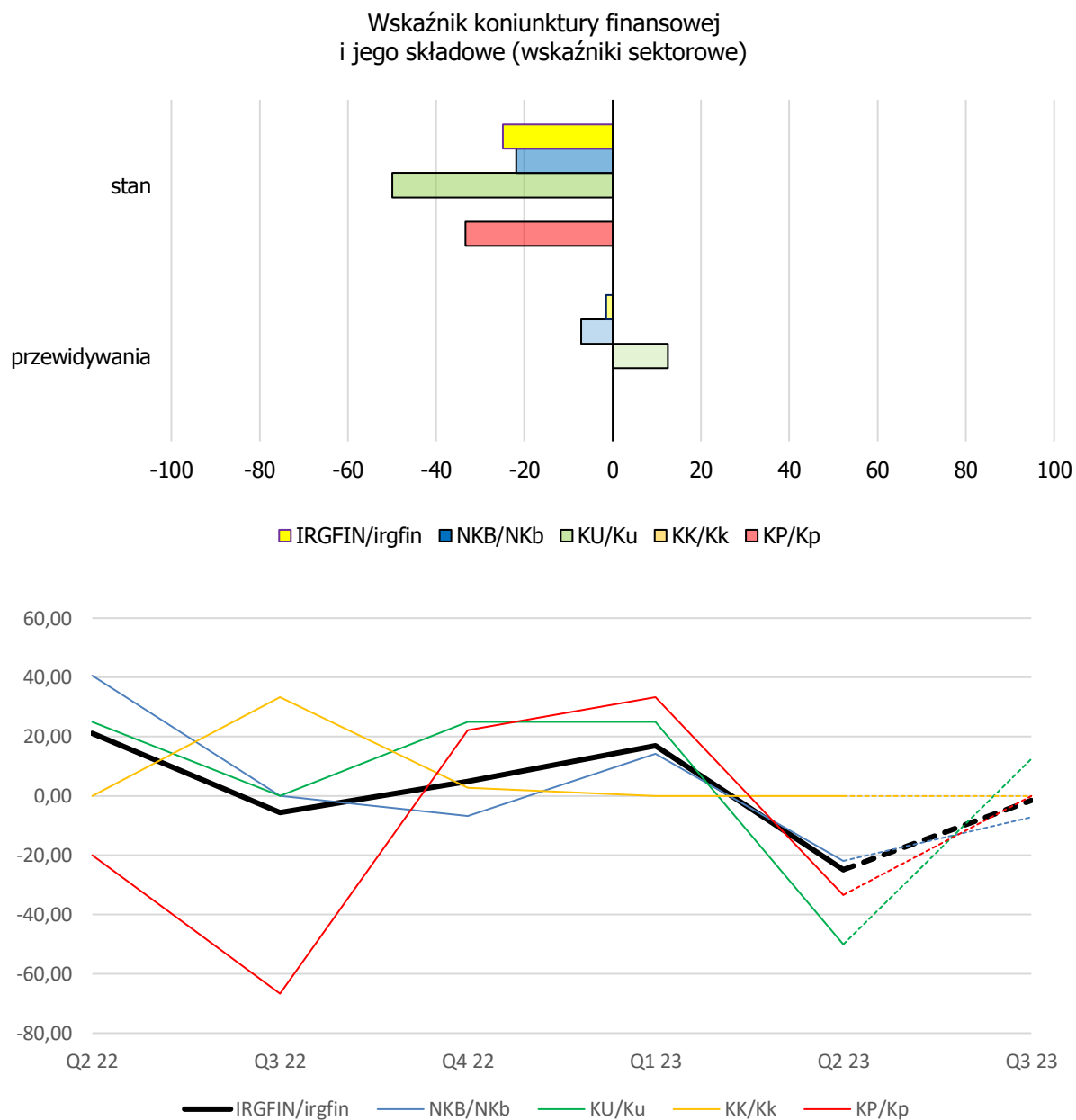
Zdecydowana większość (91,7%) respondentów spodziewa się braku zmian stóp procentowych w III kwartale br., przy czym 58,3% uważa, że w ciągu 12 miesięcy ulegną one obniżeniu. Pozostałe 8,3% respondentów sądzi, że stopy procentowe wzrosną w najbliższym kwartale, a później pozostaną niezmiennione.

Ponad połowa (60%) respondentów spodziewa się wzrostu podaży pieniądza.

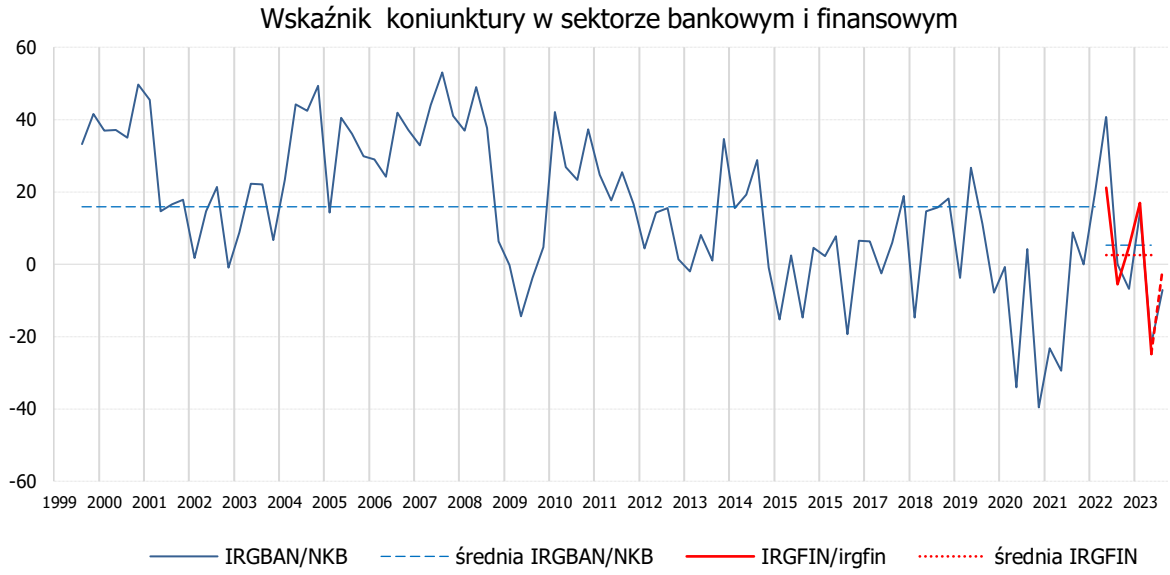
Większość respondentów (61,5%) spodziewa się spadku inflacji zarówno w nadchodzącym kwartale, jak i w perspektywie 12 miesięcy (w tej perspektywie aż 76,9% respondentów spodziewa się jej spadku), 30,8% przypuszcza, że poziom inflacji nie zmieni się w III kwartale br., a potem nadal się utrzyma lub zacznie spadać, 7,7% spodziewa się wzrostu inflacji w nadchodzącym kwartale i jej spadku w perspektywie 12 miesięcy.

III. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

WSKAŹNIK KONIUNKTURY IRGFIN

	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	przewidywania
A. banki (NKB; NKb)	0,0	-6,7	14,3	-21,9	-7,1
B. ubezpieczyciele (KU, Ku)	0,0	25,0	25,0	-50,0	12,5
C. podmioty rynku kapitałowego (KK, Kk)	33,3	2,8	0,0	0,0	0,0
D. pośrednicy finansowi (KP, Kp)	-66,7	22,2	33,3	-33,3	0,0
IRGFIN	-5,6	5,0	16,9	-24,8	-1,5

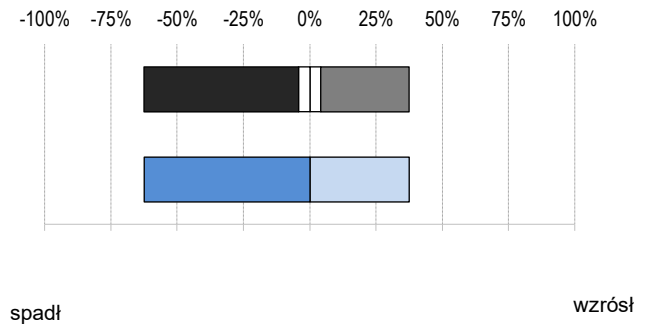

WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI

(w przypadku banków wynik z działalności bankowej, w przypadku ubezpieczycieli wynik z działalności ubezpieczeniowej, dla pozostałych podmiotów wynik z działalności operacyjnej)

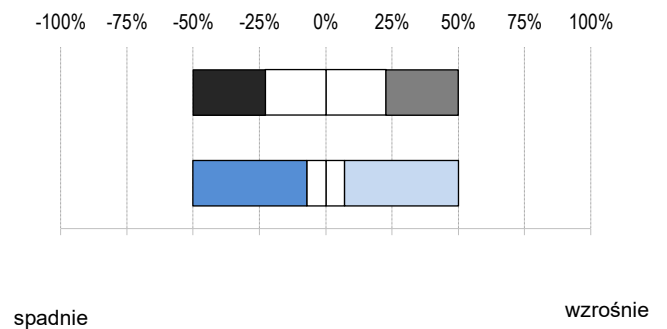
W bieżącym kwartale w porównaniu do poprzedniego kwartału

	spadeł	nie uległ zmianie	wzrost	saldo
Ogółem	58,3%	8,3%	33,3%	-25,0
A. banki	62,5%	0,0%	37,5%	-25,0

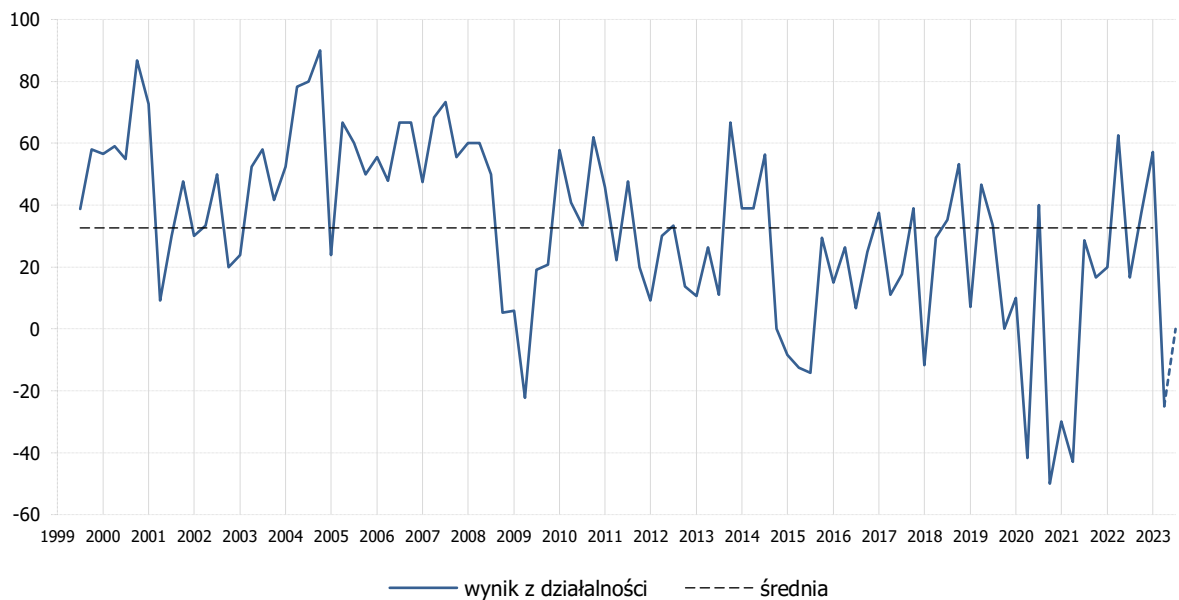

W nadchodzącym kwartale w porównaniu do bieżącego kwartału

	spadnie	nie ulegnie zmianie	wzrośnie	saldo
Ogółem	27,3%	45,5%	27,3%	0,0
A. banki	42,9%	14,3%	42,9%	0,0

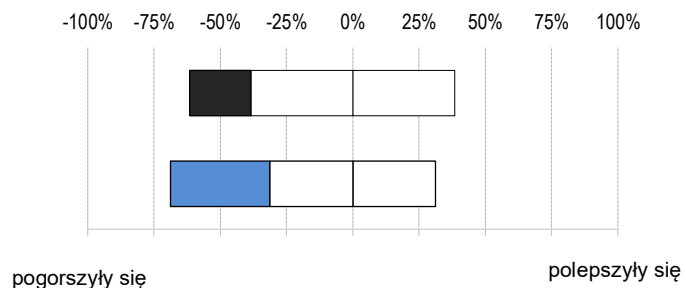
Szereg czasowy sald odpowiedzi sektora bankowego na pytanie o wynik z działalności bankowej w II kwartale wobec poprzedniego + prognoza na kolejny kwartał.

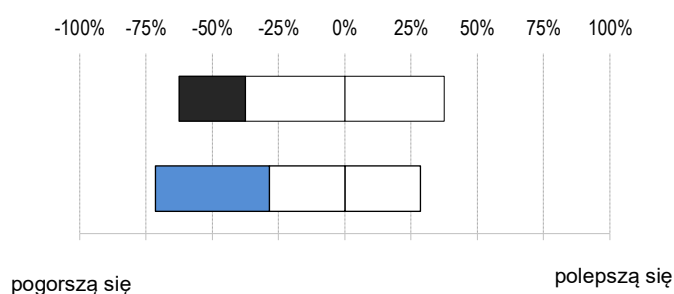
WARUNKI PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI

W bieżącym kwartale w porównaniu do poprzedniego kwartału

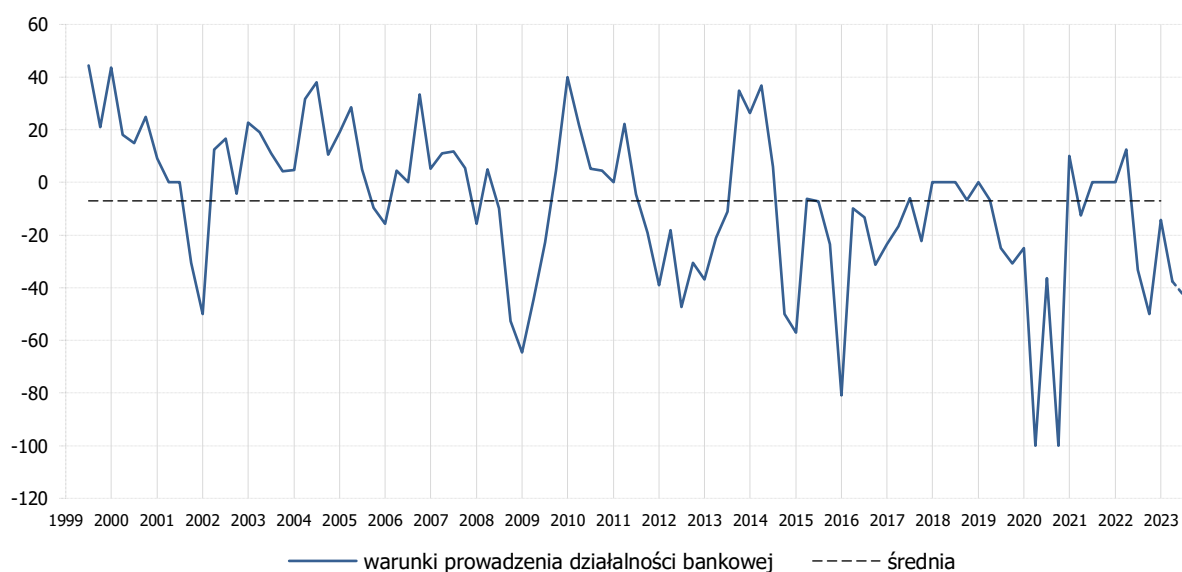
	pogorszyły się	nie uległy zmianie	polepszyły się	saldo
Ogółem	23,1%	76,9%	0,0%	-23,1
A. banki	37,5%	62,5%	0,0%	-37,5

W nadchodzącym kwartale w porównaniu do bieżącego kwartału

	pogorszą się	nie ulegną zmianie	polepszą się	saldo
Ogółem	25,0%	75,0%	0,0%	-25,0
A. banki	42,9%	57,1%	0,0%	-42,9

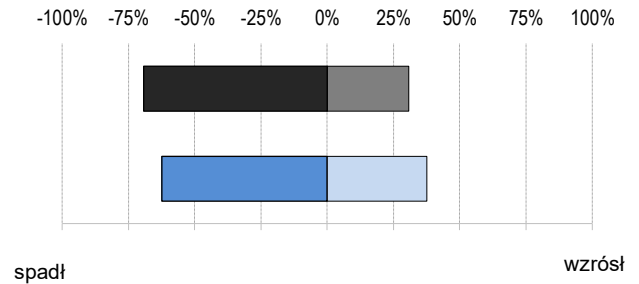
Szereg czasowy sald odpowiedzi sektora bankowego na pytanie o warunki prowadzenia działalności w II kwartale wobec poprzedniego + prognoza na kolejny kwartał.

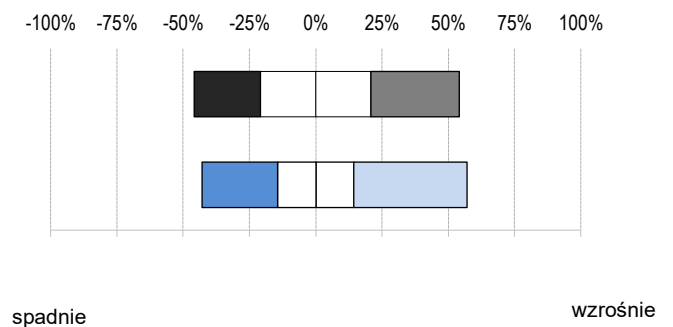
WIELKOŚĆ ZYSKU WYPRACOWANEGO

W bieżącym kwartale w porównaniu do poprzedniego kwartału

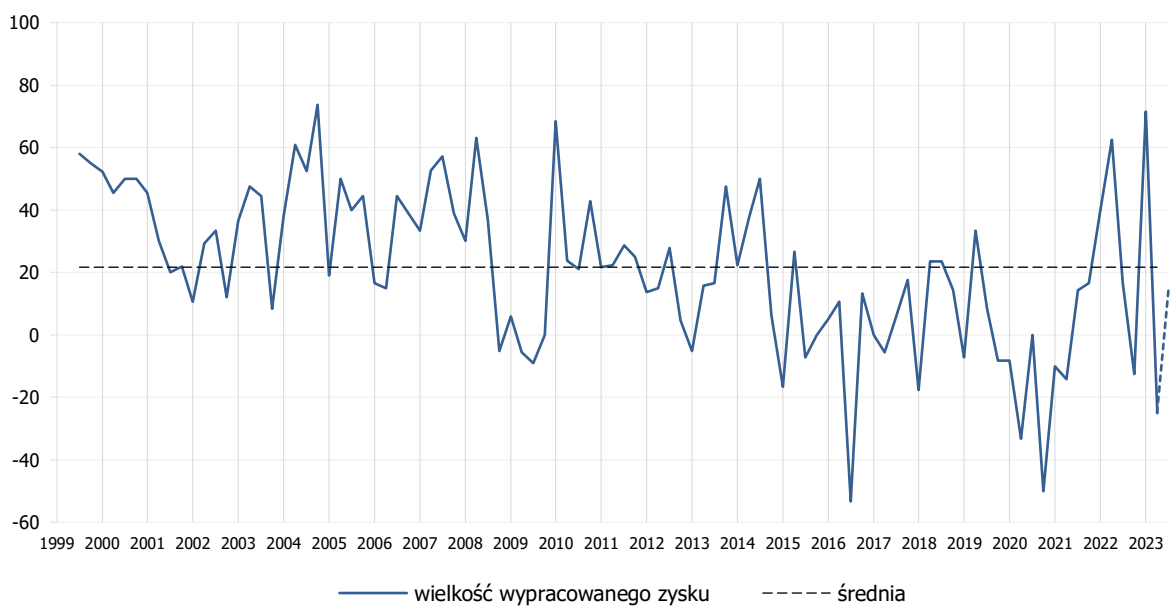
	spadł	nie uległ zmianie	wzrósł	saldo
Ogółem	69,2%	0,0%	30,8%	-38,5
A. banki	62,5%	0,0%	37,5%	-25,0

W nadchodzącym kwartale w porównaniu do bieżącego kwartału

	spadnie	nie ulegnie zmianie	wzrośnie	saldo
Ogółem	25,0%	41,7%	33,3%	8,3
A. banki	28,6%	28,6%	42,9%	14,3

Szereg czasowy sald odpowiedzi sektora bankowego na pytanie o wielkość zysku wypracowanego w II kwartale wobec poprzedniego + prognoza na kolejny kwartał.

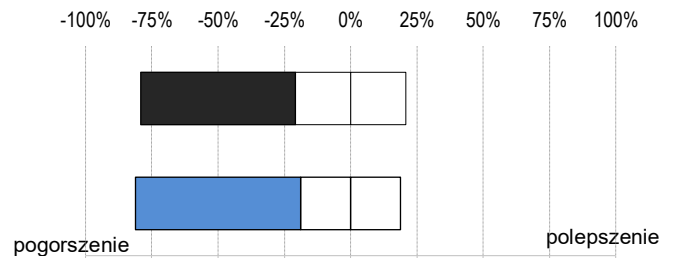

RYZYKO

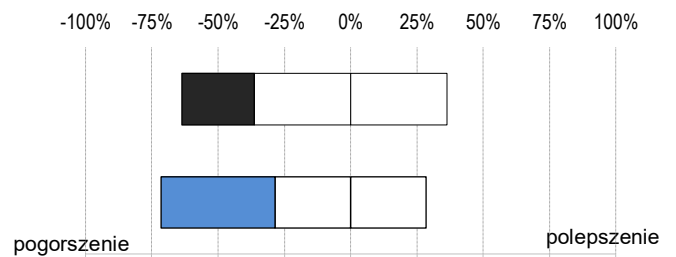
(Ocena zmian stanu ryzyka: sektor bankowy – jakość portfela należności mierzona udziałem NPL; sektor ubezpieczeniowy – poziom szkodowości; podmioty rynku kapitałowego – poziom ryzyka inwestycyjnego zarządzanych portfeli; pośrednicy finansowi – poziom ryzyka kontrahentów)

W bieżącym kwartale w porównaniu do poprzedniego kwartału

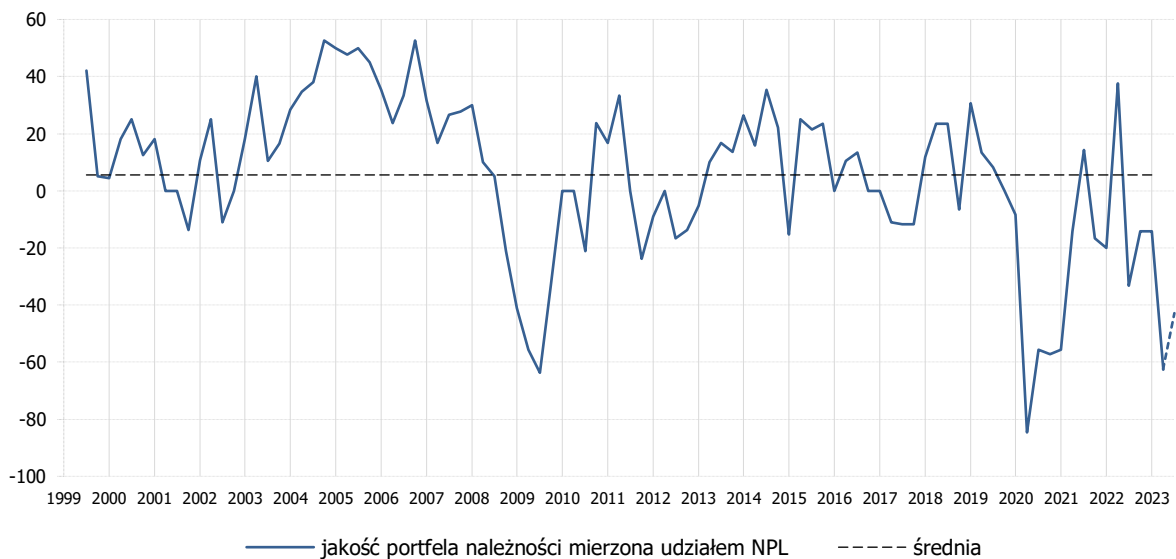
	pogorszenie	brak zmian	polepszenie	saldo
Ogółem	58,3%	41,7%	0,0%	-58,3
A. banki	62,5%	37,5%	0,0%	-62,5

W nadchodzącym kwartale w porównaniu do bieżącego kwartału

	pogorszenie	brak zmian	polepszenie	saldo
Ogółem	27,3%	72,7%	0,0%	-27,3
A. banki	42,9%	57,1%	0,0%	-42,9

Szereg czasowy sald odpowiedzi sektora bankowego na pytanie o jakość portfela mierzoną udziałem NPL w II kwartale wobec poprzedniego + prognoza na kolejny kwartał.

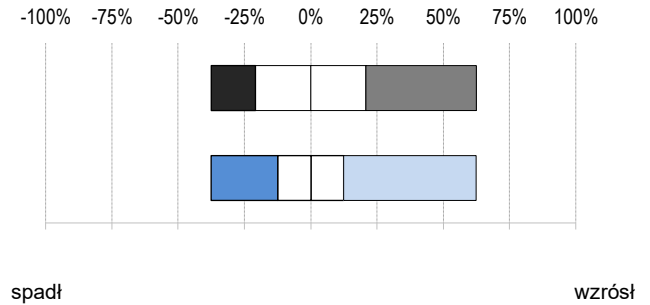

POZIOM SPRZEDAŻY

(Ocena zmian poziomu sprzedaży: sektor bankowy – sprzedaż produktów bankowych; sektor ubezpieczeniowy – wielkość przypisu składki; podmioty rynku kapitałowego – saldo wpłat i umorzeń do zarządzanych portfeli; pośrednicy finansowi – sprzedaż oferowanych usług)

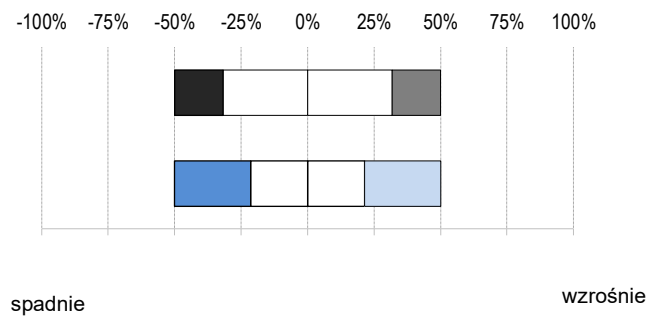
W bieżącym kwartale w porównaniu do poprzedniego kwartału

	spadł	nie uległ zmianie	wzrósł	saldo
Ogółem	16,7%	41,7%	41,7%	25,0
A. banki	25,0%	25,0%	50,0%	25,0

W nadchodzącym kwartale w porównaniu do bieżącego kwartału

	spadnie	nie ulegnie zmianie	wzrośnie	saldo
Ogółem	18,2%	63,6%	18,2%	0,0
A. banki	28,6%	42,9%	28,6%	0,0

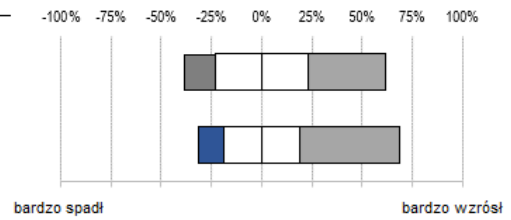
Szereg czasowy sald odpowiedzi banków na to pytanie jest bardzo krótki, ponieważ ma ono nowe brzmienie. Poprzednio banki były pytane o zmiany ogólnego zainteresowania klientów usługami bankowymi.

POZIOM ZATRUDNIENIA

W bieżącym kwartale w porównaniu do poprzedniego kwartalu

In Q2 2023 compared to Q1 2023

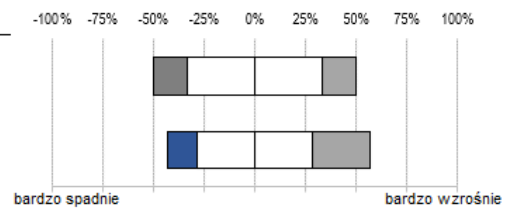
	bardzo spadeł	spadeł	nie uległ zmianie	wzrósł	bardzo wzrósł	saldo
Ogółem	0,0%	15,4%	46,2%	38,5%	0,0%	11,5
A. banki	0,0%	12,5%	37,5%	50,0%	0,0%	18,8

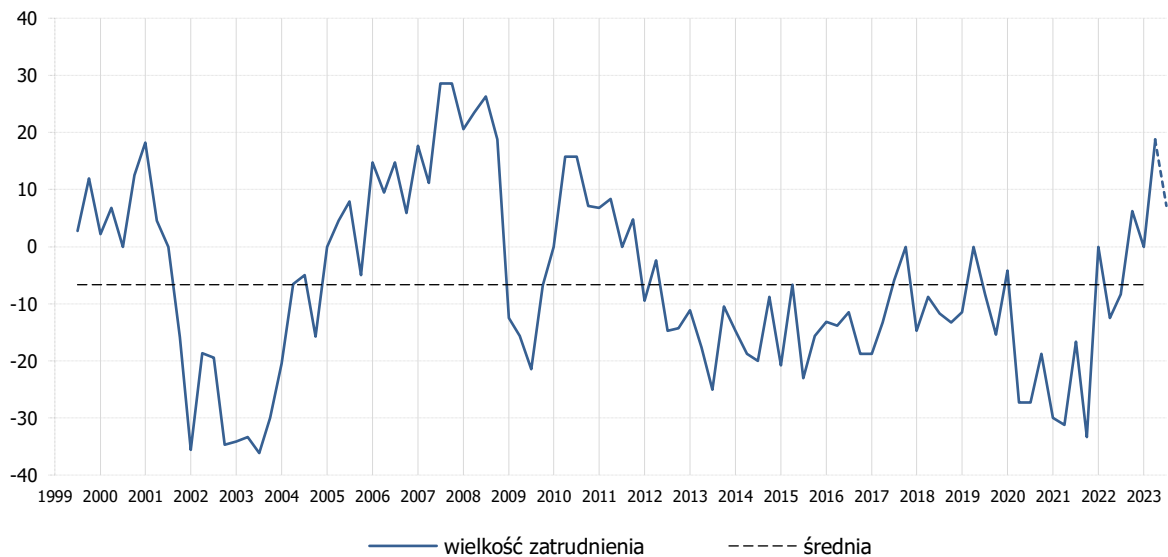
W nadchodzącym kwartale w porównaniu do bieżącego kwartalu

In Q3 2023 compared to Q2 2023

	bardzo spadnie	spadnie	nie ulegnie zmianie	wzrośnie	bardzo wzrośnie	saldo
Ogółem	0,0%	16,7%	66,7%	16,7%	0,0%	0,0
A. banki	0,0%	14,3%	57,1%	28,6%	0,0%	7,1

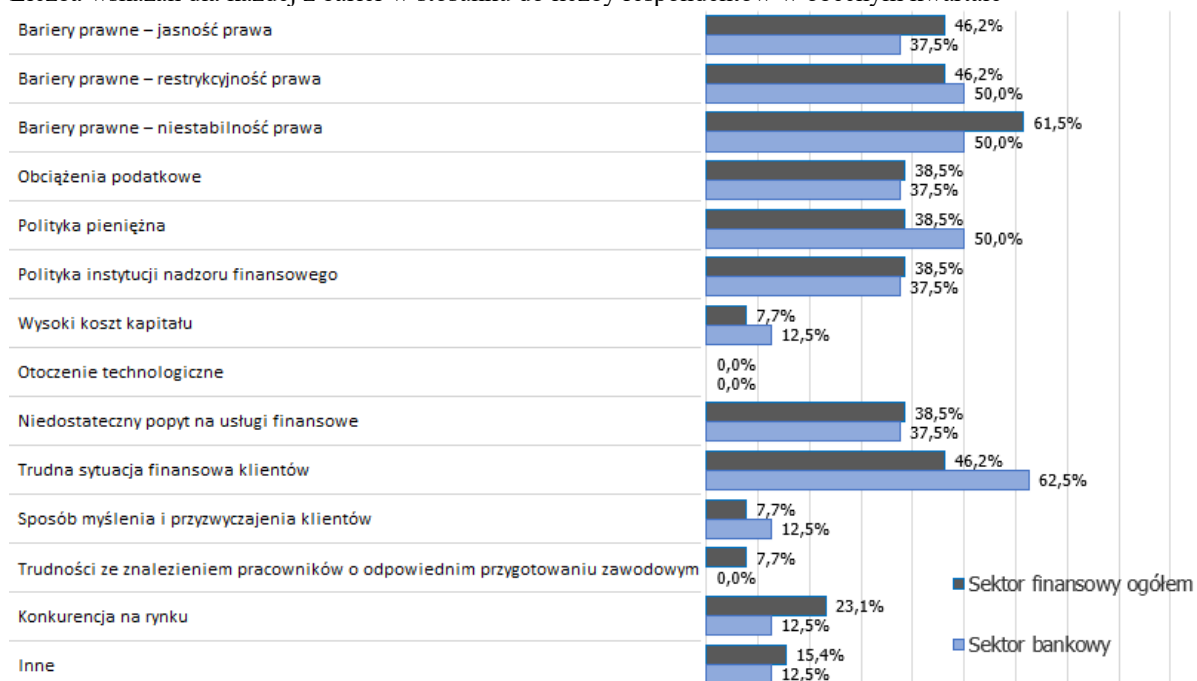
Szereg czasowy sald odpowiedzi sektora bankowego na pytanie o zmiany zatrudnienia w II kwartale wobec poprzedniego + prognoza na kolejny kwartał.

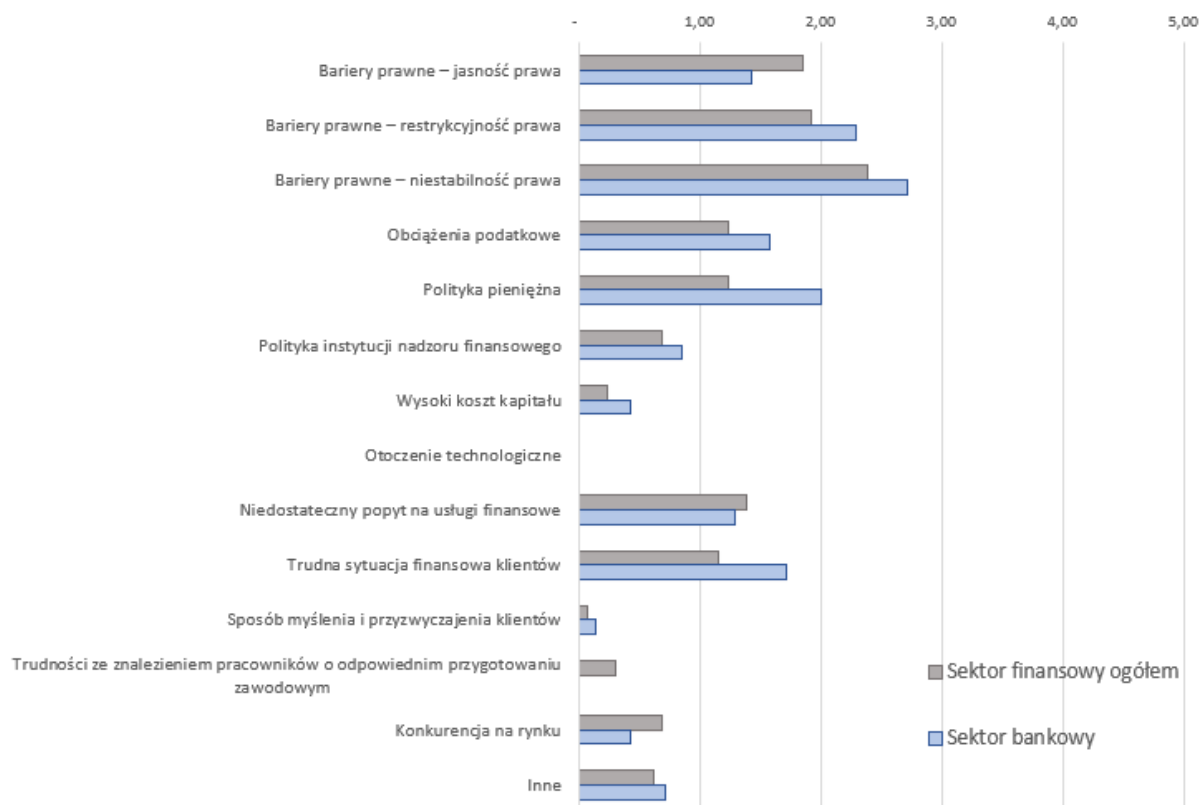
BARIERY ROZWOJU

Czynniki ograniczające rozwój banków, ubezpieczycieli, podmiotów rynku kapitałowego i pośredników finansowych w II kwartale.

Liczba wskazań dla każdej z barier w stosunku do liczby respondentów w obecnym kwartale

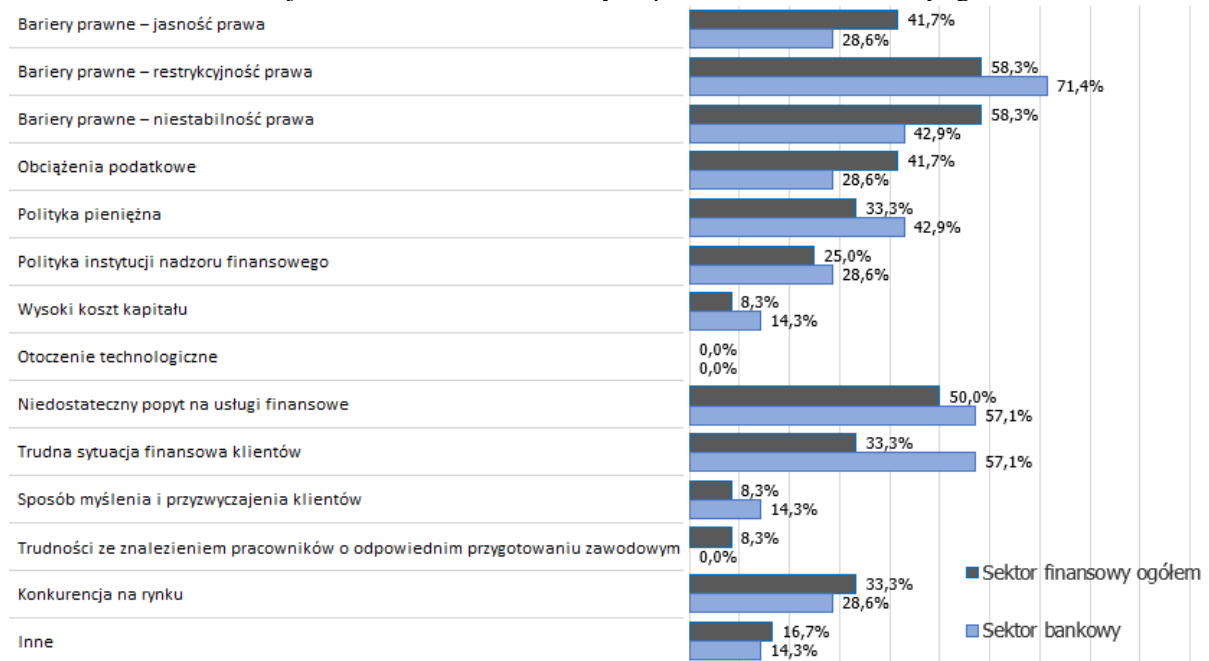

Uciążliwość poszczególnych barier (uwzględniająca kolejność ich wskazania) w obecnym kwartale

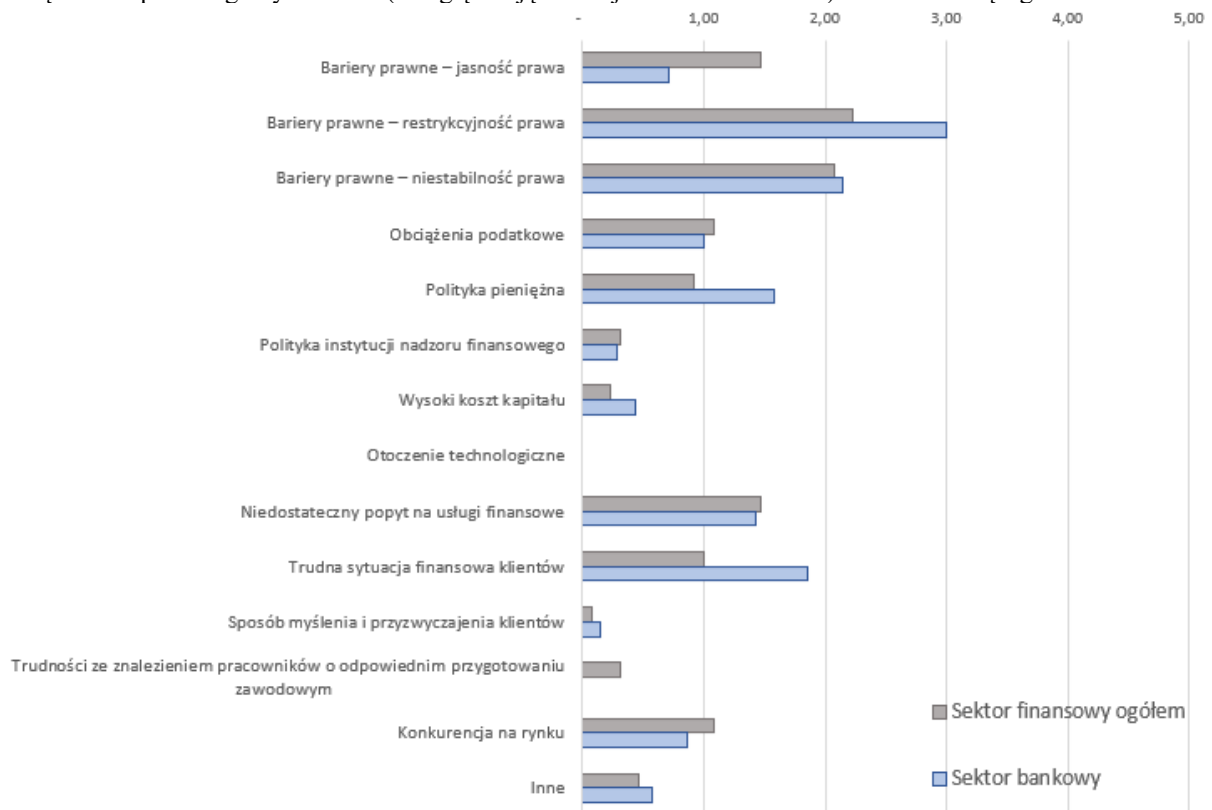

Czynniki mogące ograniczać rozwój banków, ubezpieczycieli, podmiotów rynku kapitałowego i pośredników finansowych w nadchodzącym kwartale (Q3 2023).

Liczba wskazań dla każdej z barier w stosunku do liczby respondentów dla nadchodzącego kwartału

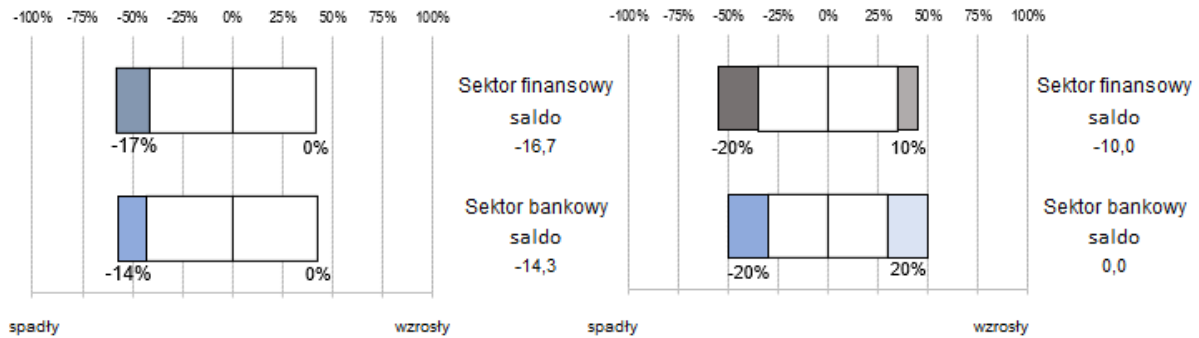
Uciążliwość poszczególnych barier (uwzględniająca kolejność ich wskazania) dla nadchodzącego kwartału

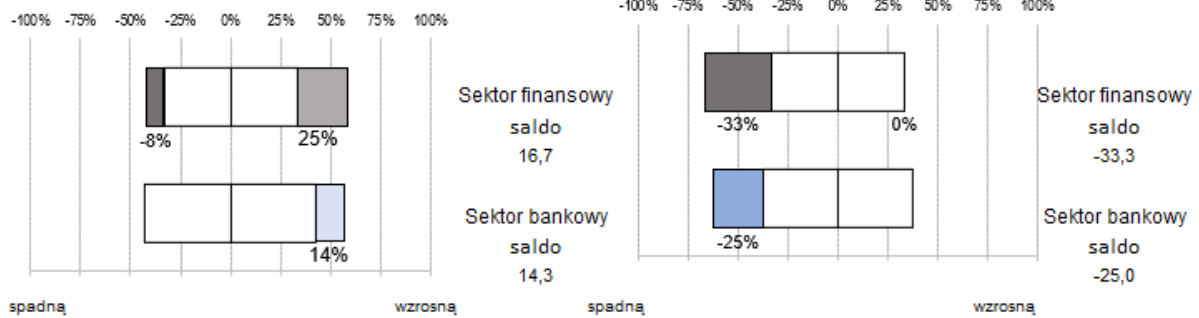
INWESTYCJE: WYDATKI I INWESTYCJE W ŚRODKI TRWAŁE ORAZ INWESTYCJE KAPITAŁOWE

Wydatki i inwestycje w środki trwałe
Expenditures on investment goods
Inwestycje kapitałowe
Capital investments

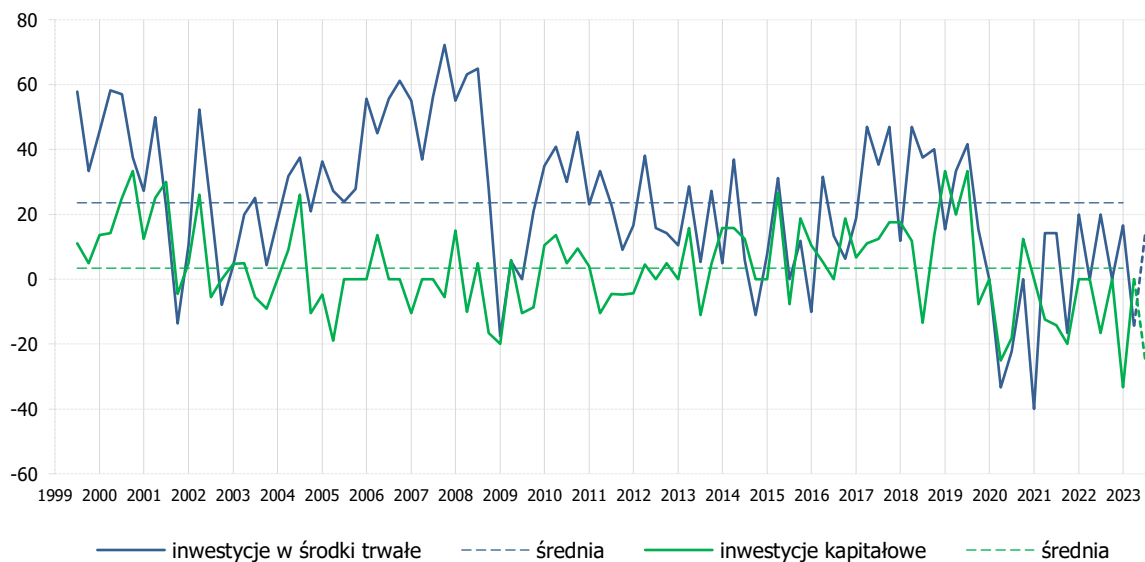
W bieżącym kwartale w porównaniu do poprzedniego kwartału
In Q2 2023 compared to Q1 2023

W nadchodzącym kwartale w porównaniu do bieżącego kwartału
In Q3 2023 compared to Q2 2023

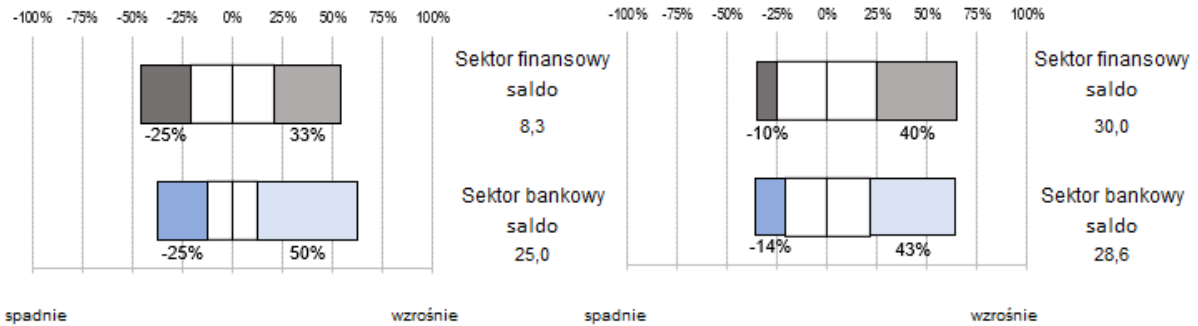
Szeregi czasowe sald odpowiedzi sektora bankowego na pytanie o zmiany wydatków i inwestycji w środki trwałe oraz o zmiany inwestycji kapitałowych w II kwartale wobec poprzedniego + prognozy na kolejny kwartał.

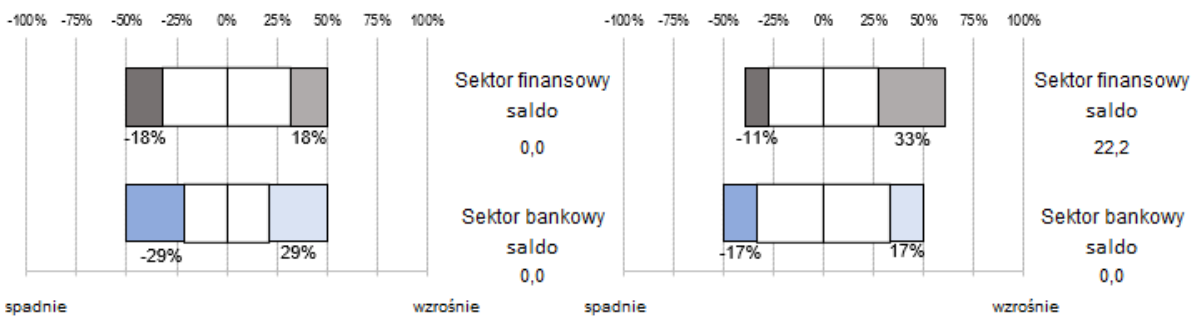
LICZBA KLIENTÓW INDYWIDUALNYCH I INSTYTUCJONALNYCH

Liczba klientów indywidualnych
Number of individual customers
Liczba klientów instytucjonalnych
Number of institutional customers

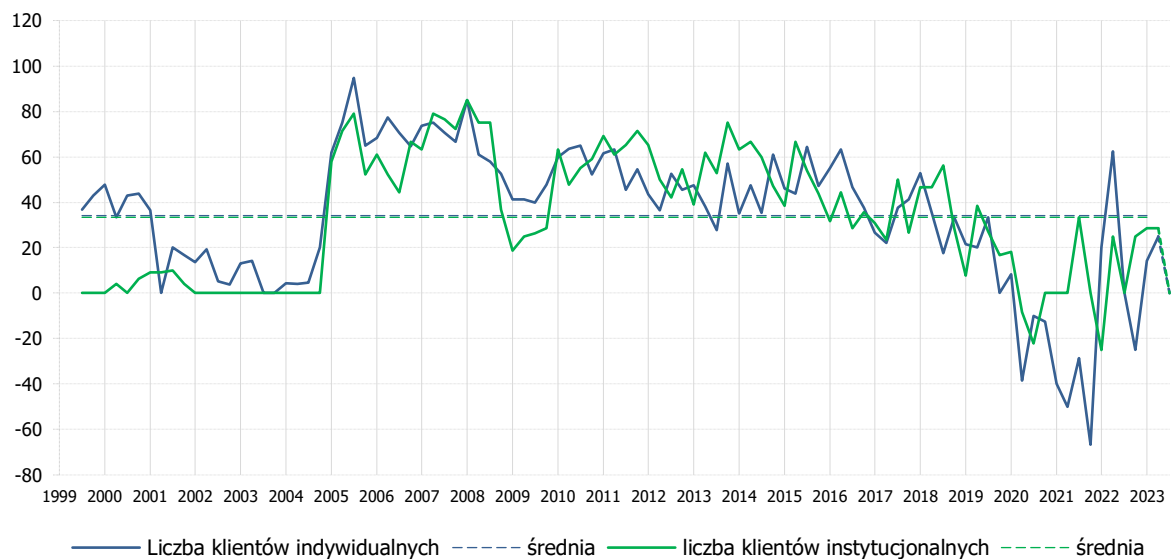
W bieżącym kwartale w porównaniu do poprzedniego kwartału
In Q2 2023 compared to Q1 2023

W nadchodzącym kwartale w porównaniu do bieżącego kwartału
In Q3 2023 compared to Q2 2023

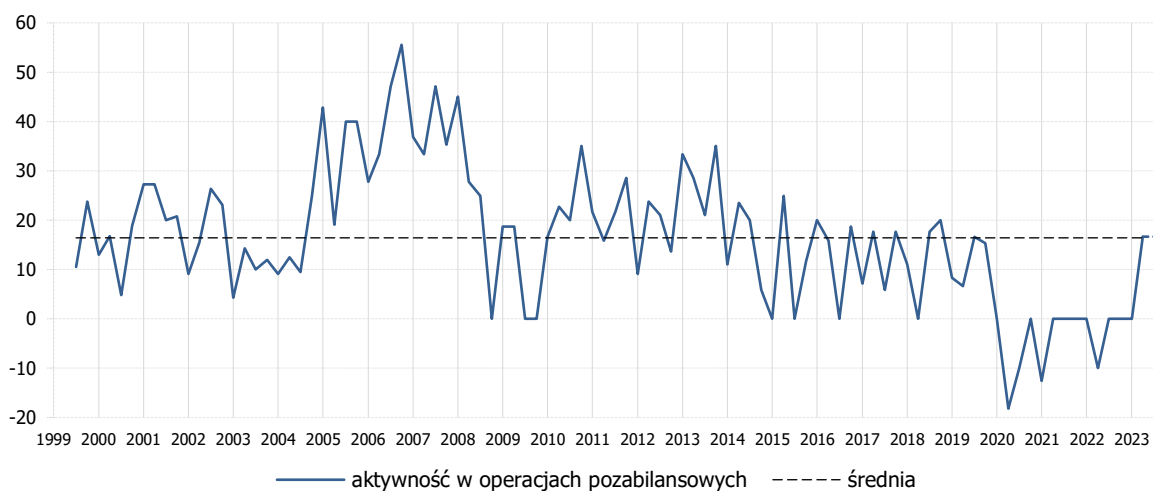
Szeregi czasowe sald odpowiedzi sektora bankowego na pytanie o zmiany liczby klientów indywidualnych i instytucjonalnych w II kwartale wobec poprzedniego + prognoza na kolejny kwartał.

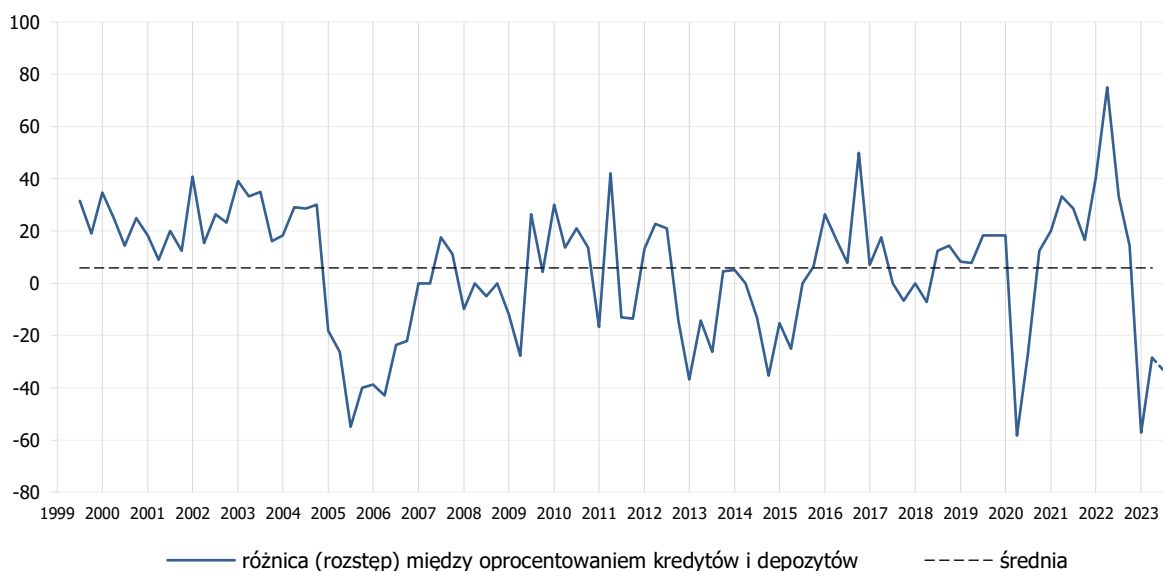
PYTANIA SKIEROWANE TYLKO DO BANKÓW

AKTYWNOŚĆ W OPERACJACH POZABILANSOWYCH

	pogorszyła się / pogorszy się	nie uległa / nie ulegnie zmianie	polepszyła się / polepszy się	saldo	pogorszyła się / pogorszy się			polepszyła się / polepszy się								
					-100%	-75%	-50%	-25%	0%	25%	50%	75%	100%			
W Q2 2023 względem Q1 2023	0,0%	83,3%	16,7%	16,7												
W Q3 2023 względem Q2 2023	0,0%	83,3%	16,7%	16,7												

RÓŻNICA (ROZSTĘP) MIĘDZY OPROCENTOWANIEM KREDYTÓW I DEPOZYTÓW (*SPREAD*)

	spadła / spadnie	nie uległa / nie ulegnie zmianie	wzrosła / wzrośnie	saldo	spadła / spadnie			wzrosła / wzrośnie								
					-100%	-75%	-50%	-25%	0%	25%	50%	75%	100%			
W Q2 2023 względem Q1 2023	57,1%	14,3%	28,6%	-28,6												
W Q3 2023 względem Q2 2023	50,0%	33,3%	16,7%	-33,3												

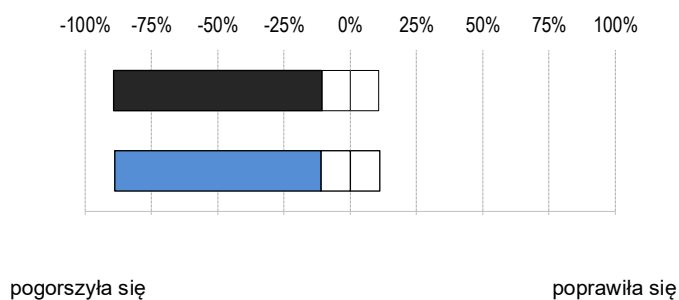

OGÓLNA SYTUACJA POLSKIEJ GOSPODARKI (NIEZALEŻNIE OD SYTUACJI SEKTORA I WŁASNEJ)

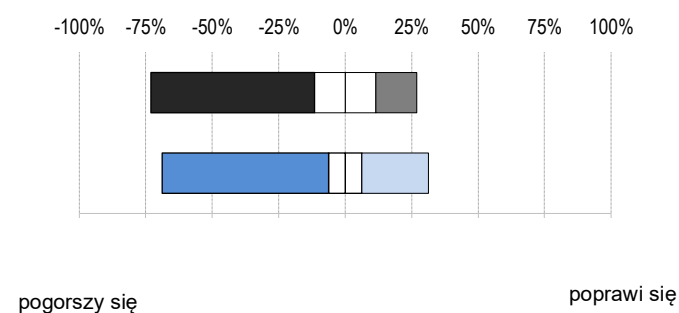
W obecnym kwartale w porównaniu do poprzedniego kwartału.

W bieżącym kwartale w porównaniu do poprzedniego kwartału

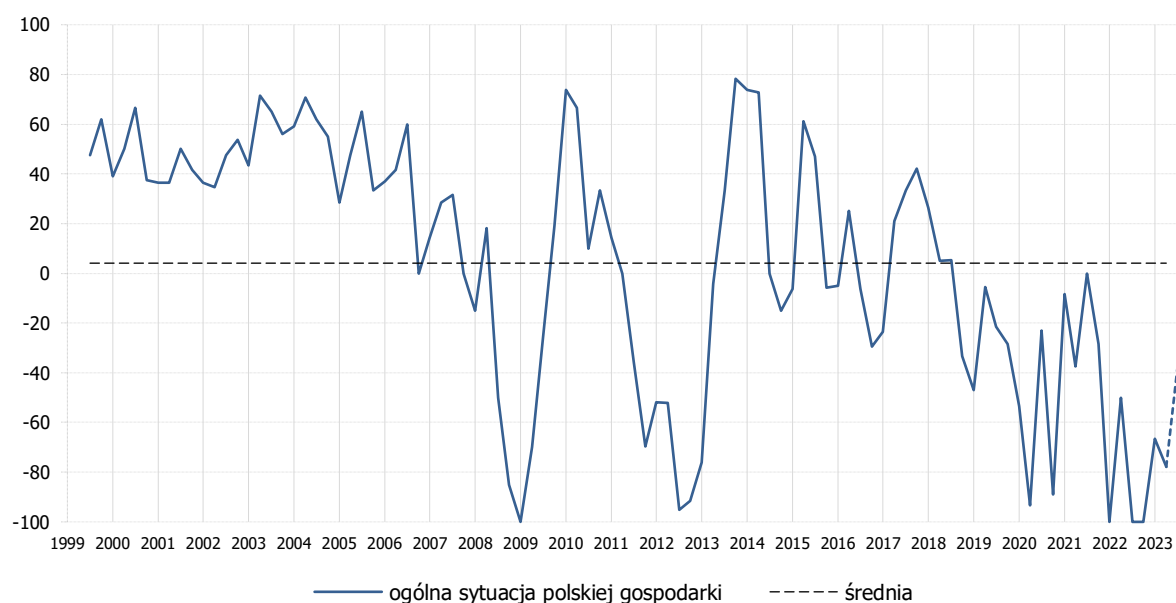
	pogorszyła się	nie uległa zmianie	poprawiła się	saldo
Ogółem	78,6%	21,4%	0,0%	-78,6
A. banki	77,8%	22,2%	0,0%	-77,8

W nadchodzącym kwartale w porównaniu do bieżącego kwartału

	pogorszy się	nie ulegnie zmianie	poprawi się	saldo
Ogółem	61,5%	23,1%	15,4%	-46,2
A. banki	62,5%	12,5%	25,0%	-37,5

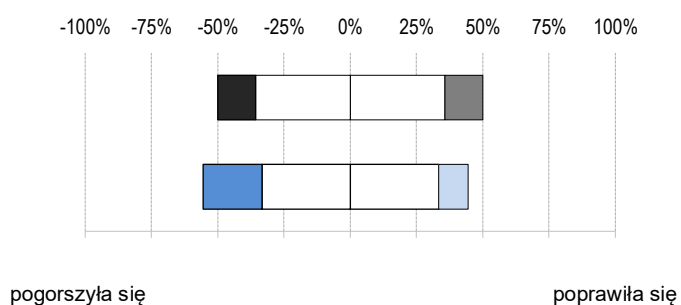
Szereg czasowy sald odpowiedzi sektora bankowego na pytanie o ogólną sytuację polskiej gospodarki w II kwartale wobec poprzedniego + prognoza na kolejny kwartał.

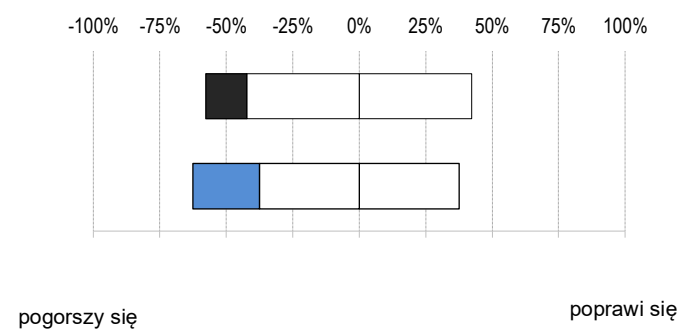
OGÓLNA SYTUACJA SEKTORA FINANSOWEGO/BANKOWEGO NA TLE POLSKIEJ GOSPODARKI

W bieżącym kwartale w porównaniu do poprzedniego kwartału

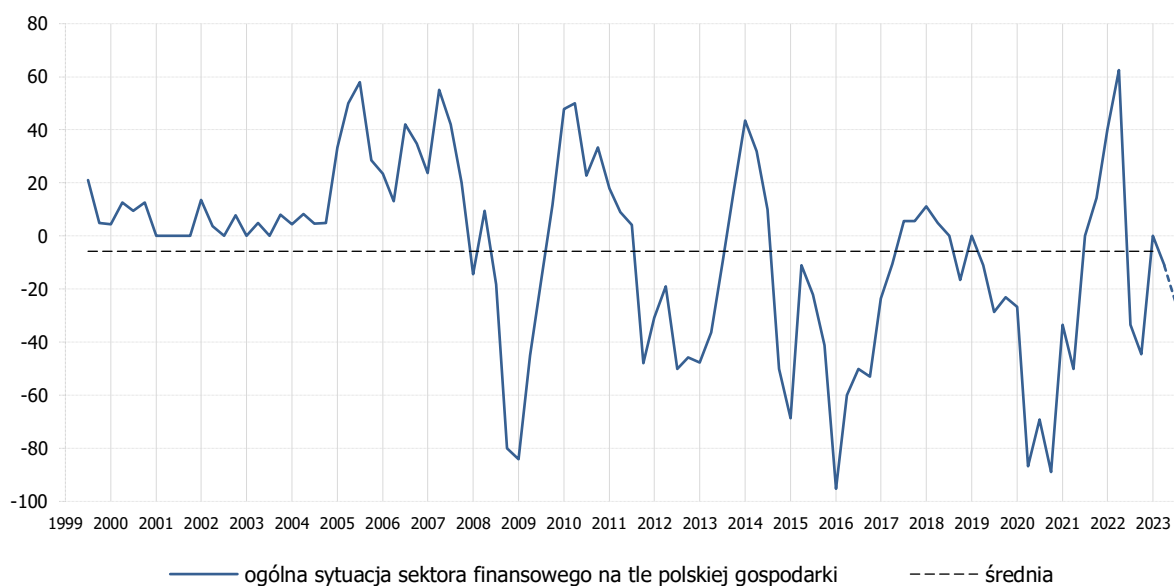
	pogorszyła się	nie uległa zmianie	poprawiła się	saldo
Ogółem	14,3%	71,4%	14,3%	0,0
A. banki	22,2%	66,7%	11,1%	-11,1

W nadchodzącym kwartale w porównaniu do bieżącego kwartału

	pogorszy się	nie ulegnie zmianie	poprawi się	saldo
Ogółem	15,4%	84,6%	0,0%	-15,4
A. banki	25,0%	75,0%	0,0%	-25,0

Szereg czasowy sald odpowiedzi sektora bankowego na pytanie o sytuację w sektorze bankowym na tle ogólnej sytuacji polskiej gospodarki w II kwartale wobec poprzedniego + prognoza na kolejny kwartał.

PYTANIA PROGNOSTYCZNE

(Zestawienie odpowiedzi wszystkich respondentów bez wyróżniania poszczególnych grup podmiotów)

KURS PLN WZGLĘDEM PARYTETU (KOSZYKA WALUT)

Struktura odpowiedzi wszystkich respondentów			W ciągu najbliższych 12 miesięcy		
			aprecjonuje	nie zmieni się	deprecjonuje
			66,7%	16,7%	16,7%
W Q3 2023 względem Q2 2023	aprecjonuje	58,3%	50,0%	8,3%	0,0%
	nie zmieni się	8,3%	8,3%	0,0%	0,0%
	deprecjonuje	33,3%	8,3%	8,3%	16,7%

STOPY PROCENTOWE NBP (OGÓLNA TENDENCJA)

Struktura odpowiedzi wszystkich respondentów			W ciągu najbliższych 12 miesięcy		
			wzrosną	nie zmienią się	spadną
			0,0%	41,7%	58,3%
W Q3 2023 względem Q2 2023	wzrosną	8,3%	0,0%	8,3%	0,0%
	nie zmienią się	91,7%	0,0%	33,3%	58,3%
	spadną	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

PODAŻ PIENIĄDZA

Struktura odpowiedzi wszystkich respondentów			W ciągu najbliższych 12 miesięcy		
			wzrośnie	nie zmieni się	spadnie
			70,0%	10,0%	20,0%
W Q3 2023 względem Q2 2023	wzrośnie	60,0%	60,0%	0,0%	0,0%
	nie zmieni się	20,0%	10,0%	10,0%	0,0%
	spadnie	20,0%	0,0%	0,0%	20,0%

POZIOM INFLACJI

Struktura odpowiedzi wszystkich respondentów			W ciągu najbliższych 12 miesięcy		
			wzrośnie	nie zmieni się	spadnie
			0,0%	23,1%	76,9%
W Q3 2023 względem Q2 2023	wzrośnie	7,7%	0,0%	0,0%	7,7%
	nie zmieni się	30,8%	0,0%	23,1%	7,7%
	spadnie	61,5%	0,0%	0,0%	61,5%

IV. SUMMARY

In the 2nd quarter of 2023, compared to the previous quarter, the financial confidence indicator (IRGFIN) decreased by 41.7 pts to -24.8 pts. It is, however, expected to increase in the 3rd quarter of 2023 to -1.5 pts. Its main component, the banking confidence indicator dropped by 36.2 pts to -21.9 pts, but is expected to go up to -7.1 pts in the next quarter. Most of the key survey balances declined in the 2nd quarter of 2023. Various legal barriers, followed by difficult economic situation of customers, continued to be assessed as the main factors negatively affecting financial activity. Slightly less significant, but still important, barriers indicated by the surveyed companies were: monetary policy, tax burden, insufficient demand on financial services and the policy of the financial supervisory institutions. The majority of the survey respondents expect the zloty to appreciate in the 3rd quarter of 2023, and almost all of them predict that the central bank interest rates will remain unchanged. Most of them expect the inflation rate (CPI) to fall in the next quarter while 60% anticipate the money supply to continue growing. Overall, in the 2nd quarter the Polish financial sector recorded very poor performance, but the situation is expected to improve slightly over the next quarter.